

Sygn. akt I CSK 1458/22

POSTANOWIENIE

Dnia 29 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bosek

w sprawie z powództwa E. S.
przeciwko Miastu Stołecznemu Warszawa
o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 grudnia 2022 r.,
na skutek skarg kasacyjnych pozwanego i powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 11 maja 2021 r., sygn. akt V ACa 543/20,

- 1. odmawia przyjęcia obu skarg kasacyjnych do rozpoznania;**
- 2. wzajemnie znosi między stronami koszty postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

E. S. wniosła o nakazanie Miastu Stołecznemu Warszawa złożenia oświadczenia woli.

Wyrokiem z 18 czerwca 2020 r. Sąd Okręgowy w Warszawie uwzględnił powództwo i nakazał Miastu Stołecznemu Warszawa złożenie oświadczenia woli, zgodnie z którym nabywa od E. S. za cenę 1 027 961 zł prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencją o numerze [...] w obrębie [...] o powierzchni 1243 m², dla której Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie prowadzi księgę wieczystą nr [...], a także nabywa za cenę 2 975 zł udział 1/6 części w prawie własności nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną o numerze [...]1 w obrębie [...], o powierzchni 303 m², dla której Sąd

Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie prowadzi księgę wieczystą nr [...]1 (pkt 1); umorzył powództwo co do kwoty 154 264 zł (pkt 2); oddalił roszczenie o odsetki (pkt 3) i rozstrzygnął o kosztach procesu (pkt 4).

Wyrokiem z 11 maja 2021 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie, po rozpoznaniu apelacji obu stron, zmienił punkt 3. zaskarżonego wyroku w ten sposób, że zasądził od Miasta Stołecznego Warszawy na rzecz E. S. odsetki ustawowe za opóźnienie od 13 września 2019 r. do dnia zapłaty od kwot: 1 027 961 zł i 2 975 zł (pkt II); oddalił apelację powódki w pozostałej części (pkt III); oddalił apelację pozwanego (pkt IV) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania apelacyjnego (pkt V).

Od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie skargę kasacyjną wywiodła powódka, zaskarżając go w części, tj. w zakresie pkt II. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powódka powołała się na oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Skargę kasacyjną wywiodła również strona pozwana zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w części, tj. w zakresie pkt II i V. Powołała się na wystąpienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz potrzebę wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości i wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądów drugiej instancji w sprawach cywilnych. Uzupełnia system środków zaskarżenia w modelu dwuinstancyjnego postępowania sądowego (por. art. 176 Konstytucji RP). Skarga kasacyjna stanowi zatem nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy nie leży wyłącznie w interesie skarżącego, lecz musi być uzasadnione ważnymi kategoriami interesu publicznego, w tym potrzebą zapewnienia jednolitej wykładni i stosowania prawa. Konstytucyjnym obowiązkiem Sądu Najwyższego jest sprawowanie nadzoru nad działalnością sądów powszechnych i wojskowych w zakresie orzekania (art. 183 ust. 1 Konstytucji RP). Wyłącznie podstawą oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania są wskazane we wniosku o

jej przyjęcie do rozpoznania przyczyny kasacyjnej wraz z uzasadnieniem (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, mające znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy skarżącego, a zarazem doniosłe dla systemu prawa i nowe – w znaczeniu nierozwiązane dotąd w orzecznictwie. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz szczegółowego uzasadnienia (por. postanowienia SN z: 10 maja 2001 r., II CZ 35/01; 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14; 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14; 10 stycznia 2019 r., I UK 503/17; 30 listopada 2020 r., IV CSK 363/20).

Potrzeba wykładni przepisów prawa przez Sąd Najwyższy w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. zachodzi natomiast wówczas, gdy są one źródłem poważnych wątpliwości interpretacyjnych, nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych (por. postanowienia SN z: 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15; 3 sierpnia 2017 r., IV CSK 85/17; 9 września 2022 r., I CSK 1637/22). Skarżący powinien wskazać argumenty, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, przedstawić własną propozycję interpretacyjną oraz wykazać celowość dokonania wykładni konkretnego przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienia SN z: 14 grudnia 2012 r., III SK 29/12; 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 571/17; 12 lutego 2020 r., II CSK 226/19).

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania sprzeczności zaskarżonego orzeczenia z przepisami prawa, których wykładnia i stosowanie nie budzi żadnych wątpliwości albo jego wydania w wyniku oczywiście błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa. Oczywiście zasadność skargi kasacyjnej ma miejsce, gdy zarzucane uchybienia mają kwalifikowany charakter i są widoczne *prima facie*, bez konieczności głębszej analizy (por. postanowienia SN z: 17 października 2001 r., I PKN 157/01; 21 lutego 2008 r., II UK 307/07; 1 marca

2013 r., I CSK 491/12; 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16; 23 czerwca 2017 r., II CSK 41/17; 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18; 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20).

Wnioski o przyjęcie skarg kasacyjnych do rozpoznania obu stron nie odpowiadają tym wymaganiom.

Pomimo, że obie strony powołały się na odmienne przyczyny kasacyjne, przedstawione argumenty sprowadzają się do pytania o prawidłowość zasądzenia przez Sąd Apelacyjny odsetek za opóźnienie, wykładni i zastosowania art. 37 ust. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r., poz. 503 ze zm., dalej: „u.p.z.p.”).

Po pierwsze, analiza wniosku pozwanego o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie pozwala na stwierdzenie, że spełnione zostały przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Sformułowane przez pozwanego zagadnienie prawne nie jest nowe. Sąd Najwyższy wielokrotnie wypowiadał się w przedmiocie wykładni art. 36 i 37 u.p.z.p. (por. np. wyrok z 8 grudnia 2022 r., II CSKP 226/22 i powołane orzecznictwo). Przedmiotem wykładni był również sam art. 37 ust. 9 u.p.z.p. (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 20 lutego 2014 r., IV CSK 505/13). Sąd Apelacyjny trafnie więc uznał za Sądem Najwyższym, że celem art. 37 ust. 9 u.p.z.p. jest zdyscyplinowanie dłużnika do wykupu nieruchomości, a więc że odsetki należne są za opóźnienie w „wykupie nieruchomości”, a nie za opóźnienie w zapłacie ceny.

Po drugie, uzasadnienie wniosku pozwanego o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przyczynę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. jest niezmiennie lakonicznie i sprowadza się do ogólnikowego stwierdzenia, że roszczenia z art. 36 i 37 u.p.z.p. „od wielu lat powodują rozbieżności praktyczne, a na ich kanwie istnieje bogate orzecznictwo Sądów powszechnych i Sądu Najwyższego”. Skarżący nie wykazał jednak żadnych konkretnych rozbieżności w orzecznictwie.

Odnosnie natomiast do wniosku powódki o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, należy stwierdzić, że nie zawiera on argumentacji wskazującej na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. W szczególności powódka nie

wykazała, że zaskarżone orzeczenie narusza przepisy prawa, skoro bazuje ono na orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Ponadto, w orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wyrażany był pogląd, że jeżeli w sprawie może występować zagadnienie prawne, to skarga nie może być jednocześnie w tym zakresie oczywiście uzasadniona (por. m.in. postanowienia SN z: 26 listopada 2013 r., I UK 291/13; 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; 15 kwietnia 2021 r., IV CSK 617/20). Powyższe pozostaje aktualne również wtedy, gdy na występowanie w sprawie zagadnienia prawnego powołuje się pozwany, a na oczywistą zasadność powódka.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia obu skarg kasacyjnych do rozpoznania, a o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zgodnie z art. 100 k.p.c.

[as]

I.n